

M E D I T A T I O S . E V A N G E L I L .

D O M I N I C Æ X X I I .
P O S T T R I N I T A T I S .

A d d i t i s S . P a t r u m d i c t i s , Q u æ s t i o n e s .

n u m q ; aliquot decisiones ad uberiorem textūs, cūm opus est,
explicationem, & Heterodoxorum refutationem.

Q U A M

In Regia Aboensi Academia.

P R A E S I D E

D N . Æ S C H I L L O P E T R Æ O .
S . S . Theol . Doct . Profess . & Civitatis ejusdem Pastore;

Examini subjicit, in Auditorio Majori, boris solitis

Ad diem Junij 16. Anni 1652.

E R I C U S J . T H U V Æ U S S U D E R M A N N U S .

Hieron. in Matth.

Familiare est Syris & maxime Palæstinis ad omnem sermonem tuum parabolæ iungere;
ut quod per simplex præceptem teneri ab auditoribus non potest, per similitudinem
exemplaq; teneant. Præcepit itaq; Petro sub comparatione Regis & Do-
mini & servi, qui debitor decem millium talentorum, a Dōmino rogans, veniam
impetraverat: Ut ipse quoq; dimittat conservis suis minora peccantibus.

Theophylactus in Matth.

Videntur hi conservi esse Angeli osore malis & amantes boni; nō quod ignorantis Domino
hædicant, sed ut tu discas quod angeli sint, & quod in humanis & immiti cordis
bus indignentur.

A B O Æ ,

Excudebat Petrus W ALD/ Acad. Typogr. Anno. 1652.

Nobilissimis, Amplissimis & Consultissimis DOMINIS

DN. ISRAELI Lagerfeldt/
de Wiggby Holm/ &c. Regij Parlamenti in magno Du-
catu Finlandiâ Vice, Præsidi Gravissimo.

DN. MAGNO Rhalam Sköldh/
Regij ejusdem Dicasterij Assessori consultissimo.

NEC NON

Experientissimi, prudentiss: Speciatiß: & Præstantiß: VIRIS
Dn. Jacobo Andreæ. Vecti-
galium majorum Aboæ Præfecto Expeditissimo.

Dn. Haquino Andreæ O-G. Inf: cu-
riæ Aboënsis Not: & Judici æquissimo, ut Hospiti &
Nutritio Liberaliss: ita Patris instar honore afficiendo.

Dn. Johanni A. Frisio. Legionis
peditatuum, Chiliarchi Gen: D. Joh, Riditers/ Pa-
stori Laudatissimo,

Dn. Andreæ Laurentij Stirenio.
Universitatis Aboënsis Optimarum artium sectatori
indefesso, ut Patriotæ Ssaviss: Ita Fautori colendo, amando.

Dñis Mecenatibus, Promotoribus & Fautoribus suis,
humili cordis affectu suspiciendis & colendis, Exer-
citium hecce Theol. humilitèr & perofficiose
inscribit & offert.

ERICUS J. THUVÆUS Respondeus.

MEDITATIO TEXTUS
DOMINICÆ XXII. POST
TRINITATIS.

In Sancte & Summe Laudande Trinitatis, Patris, filii,
& spiritus Sancti Namine.

Et retribuit in thi Dominus secundum justitiam meam: Et secundum puritatem manuum mearum, in conspectu oculorum ejus. Cum sancto Sanctus eris, cum bono n. bonus eris, Et cum viro innocentie innocens eris. Et cum electo electus eris: Et cum perverso perverteris. Quoniam tu populum humilem salvum facies; Et oculos superbiorum humiliabis.

Psal: 18. v. 25. 26. 27. 28. Quibus verbis docet David Imo quod omnes homines sint peccatores, ex se & sua natura & quod etiam alii sint alijs deteriores & perversiores, alii magis laxant fræna suis cupiditatibus iræ & vindictæ: alii iterum mitiores & mansuetiores. Secundò. Docet etiam David his verbis, quod Deus diversimodè se, segerat erga mites & mansuetos, & diversimodè erga præfractos & contumaces & immisericordes*. Hoc indicat David dicens: Retribuit mihi Dominus juxta justitiam meam secundum manuum mearum puritatem cora oculis ejus. Cum Sanctis Sanctus es, cum mundis mundus es, cum perversis perversus es, tu humilias elatos oculos. Quibus verbis Psalmista hoc docet, quod Deus non approbet perversitatem hominum, illorum Super-

bia, sed quod illam puneat, severè ut sentiant perversi homines Dei vindictam, ac propterea murmurent & Deum ut perversum blasphemant. Et quod Deus benè agat cum hominibus mansuetis & humilibus, & eos liberet de manus inimicorum suorum. Vult ergo Psalmista nos in his verbis docere deponendam esse omniem truculentiam & immisericordiam erga proximum, remittenda debita proximi nostri ut nobis Deus nostra debita remittat. De hoc etiam monemus in hodierno Evangelio.

Oremus autem Deum, ut hodiernum Evangelium ita meditari queamus, ut cedat in nominis divini gloriam, nobis in augmentum & incrementum doctrina, & honorum operum, in spem & fiduciam, & tandem in aeternam beatitudinem: Deo eamus igitur. Pater noster, &c.

EVANGEL: Scribit S. Matth, cap. 18. v. 23.

Ideò adsimilatum est regnum cœlorum homini regi, qui voluit conferre rationem cum servis suis. Et quum cœpisset conferre, oblatus est ei unus qui debebat ei decem millia talentorum. Cæterum quum is non esset solvendo, iussit cum Dominus ejus venundari, & uxorem ejus, & liberos, & omnia que habebat, ac fieri solutionem. Procidens autem servus ille, adorabat eum dicens: Domine, esto patiens erga me, & omnia tibi reddam. Misertus autem Dominus servi illius, absolvit eum, & as alienum remisit ei. Egressus vero servus ille invenit unum de conservis suis, qui debebat sibi centum denarios: Et injecta in eum manu, oberto collo trahebat, dicens: Salve quod abes

debet. Et procedens conservus ejus rogabat eum,
dicens: Esto patiens erga me, Et omnia reddam tibi.
At ille nolebat: Sed abiit, Et conjectit eum in carcere
rem, donec redderet debitum. Porro quum vidis-
sent conservi ejus quae siebant, indoluerunt valde: Et
venerunt, aperueruntque Domino suo omnia quae facia-
fuerant. Tunc accersi vit illum Dominus suus, Et
ait illi: Serve scelesti, totum debitum illud remisi tibi,
quum obsecrass es me: Nonne oportuit Et te misereri
conservi tui, sicut Et ego tui misertus oram? Et i-
ratus Dominus ejus, tradidit eum tortoribus, quo ad usque
redderet totum quod debebatur sibi. Sic Et Pater
meus caelestis faciet vobis, si non remiseritis suo quis-
que fratri ex cordibus vestris delicta illorum.

Proponit Christus in hoc Evangelio similitudinem
quamdam, de Rege quodum aliquando convocante
servos ad reddendam rationem administrati officij. Et
quando quidam servorum deprehensus sit debere Domi-
no suo summam permagnam. Hic cum solvendo non
esset, jubet Dominus eum, cum uxore & liberis & omni-
bus quae haberet vendi & solutionem fieri. Sed servus
ingenium Domini sui satis cognitum perspectumque ha-
bens, illud prouius esse ad misericordiam, quam ad rigo-
rem & summum jus, procedit in terram, petiit dilatio-
nem, promittit se omnia soluturum: atque hac ratione pro-
immena bonitate, non solum impetrat, sed etiam tor-
vis debiti condonationem. Exiens autem servus iste,
quasi omnis illius humanitatis immenor, inveniens u-

aum suum conservum, debentem sibi centum denarios, promittentem solutionem, brevi solum interiecta morā, sed hic nihil motus illius precibus, sed obtorto collo trahens, in carcерem conjectū. Referunt hoc mox Dn. suo conservi inhumanitatem hujus servi erga suum conservum, mox Dominus iratus, ad se vocatum graviter objurgat, duritiem exprobrat, & tortoribus tradit. Monemur hoc Evangelio præcepti quinti de dilectione proximi, ne ægrè faciamus proximo vel incommodemus, sed ipsum promoteam in omnibus vitæ necessitatibus Confirmatur etiam articulus fidei nostræ, de Rege nostro Jesu Christo venturo ad iudicandum vivos & mortuos in extremo die. Excitamur etiam ad orandum, dimitte nobis debita nostra, sicut & nos dimittimus debitoribus nostris.

P A R T E S.

1. Quomodo hic servus debitor, condonationem sui debiti à Domino suo impetraverit.

2. Quomodo in indignationem & iram Domini sui incurrit, & propter prius condonatum debitum in carcерem sit conjectus perpetuum.

Atq; hæ sunt istæ partes, quas hac vice breviter & simpliciter tractare constituimus: Omnipotens & aeternus Deus, Pater noster cælestis dilectissimus, nobis omnibus benedictus, unusq; utiliter & fructuose cedere faciat.

P A R S P R I M A.

In qua meditamur:

I- Servi debitoris ad reddendam

dam rationem, vocationem. De hac loquitur Christus, dicens: Simile regnum Cœlorum homini regi qui vos luit conferre rationem cum servis suis. Et cum incepit conferre rationes oblatus est ei unus, qui debebat ei decem millia talenta. Vult Christus dicere in Ecclesiastica politia periude agitur cum peccatoribus vindictæ cupidis, quasi cum Rex quispiam, aliquando velit rationes à servis suis exigere, quomodo bona & proventus ipsius tractaverint.

L. C. Deus omnipotens creator cœli & terræ intelligitur per hunc Regem volentem conferre rationem cum servis suis. Ille est summus Rex, ille est Rex Regum & Dominus Dominantium, per illum regnare Reges, ille transfert regna de gente in gentem, Reges constituit & deponit. Quando meditantur inania, quando dentes fremunt, quoniam Reges terræ surgunt, & principes consulunt una, contra Dominum & unctum ejus, dicentes; Dirumpamus vincula illorum, projiciamus jugum ipsorum a nobis. Tum ille qui in cœlis habitat subsannat eos loquetur ad eos in ira sua, & in suo furore conturbabit eos, percutiet eos virga ferrea, & tanquam vasa figuli confringet eos. Id oq; bortatur eos Psalmista Dicens: Intelligite Reges & eruditivini qui judicatis terram. Servite Dominum in timore, & exultate ei cum tremore, osculamini filium ne offendatur, & vos pereatis: Nam ira ejus subito ardescet, beati omnes qui confident ei. Psal. 2.

L. C. 2 Sumus omnes hujus maximi & optimi Regis servi, cum quibus confert rationem, sunt totum genus humanum. Omnes enim homines sunt in ære Dei, sunt debitores Dei, neq; quisquam hominum fuit, excepto solo Christo, est, aut erit, qui non sit debitor Dei.

h. e. qui sit sine peccato, sicut Paulus inquit: Conclusit Deus omnes sub peccatum. Item: Omnes peccaverunt & destituuntur gloria Dei. item: Totus mundus obnoxius est peccato. Et psal. 14 Dominus de ælo prospexit super filios hominum, ut videat, si est intelligens, aut requirens Deum. Omnes declinaverunt, similitèr inutiles facti sunt, non è qui faciat bonum, non est usq; ad unum; &c. Ideo omnes homines sunt debitores hujus Regis cœlestis Patris. Rationem confert duplici modo hic Rex: Una erit collatio rationis, quam Deus Pater habebit cum servis suis post hanc vitam in extremo judicio, cum Angelus veniet cum tuba, & nos omnes mortuos & vivos vocabit, ut quisq; reddat Regi rationem de vita sua transacta, sicut Paulus Rom: 14. ait: Omnes statuemur apud Tribunal Christi. Scriptum est enim vivo ego dicit Dominus, mihi sese flectet omne genit. & omnis lingua confitebitur Deo. Igitur unusquisque nostrum de se ipso rationem reddet Deo, Esa: 45. Et 2. Corinth: 5. inquit: Omnes nos manifestari oportet coram Tribunal Christi, ut oportet unus quisq; ea, quæ fiunt per corpus, iuxta id quod fecit, sive bonum sive malum. Hæc erit posterior & ultima ratio, quam cum servis suis Rex è habiturus.

Altera & prior ratio, quæ hanc, de qua jam dixi, præcedit est, quam Rex Deus Pater confert in hac vita nobiscum. At quomodo illa confertur? Per verbum seu prædicationem legis. Lex enim est registrum seu libellus iste in quo omnia debita nostra signata & scripta sunt, est chirographum illud, quod est contrarium nobis per decreta. Coloss: 2. Quod si non persolvisti omnia quæ debes (est autem debitum tuum & omnium hominum decem millia talentorum, h. e. serva totam legem corde &

& opere) necesse est (ut hic dicitur in Evangelio) te &
Uxorē tuā & liberos, & omnia quæ habes venūdari, ac fie
ri solutionē juxta sententiā jā antea latam : Maledictus o
mnis qui non manserit in omnibus, quæ scripta sunt in
libro legis, ut faciat ea... Sic per prædicationem legis
Deus confert nobiscum rationem, & in illa ostendit debi
tum nostrum, & simul non solventibus comminatur pæ
nam, quod cum omnibus suis bonis debeant vendi, &
tradi tortoribus, h, e minatur æternam damnationem.
Quoties igitur auditis vobis prædicari legem, & pastores
vestros vos ad servanda præcepta Dei in onere & adhort
ari, toties cogitate, adesse præsentem Deum, qui propo
sita lege, ut rationem registro seu libello per ministros
suos à vobis solutionem debiti exigat, h e. qui vos ad pæ
nitentiam, ad agutionem debiti vestri moneat & hortet
ur, & cum non sitis solvendo, simul moneat & hortetur
ut procidentes Deum adoretis, & ad ejus misericordiam
fide & fiducia Mediatoris & intercessoris Domini nostri
Iesu Christi remissionem debitorum petatis. Postre
mò, ut hanc misericordiam, quam Dominus in remis
tendis debitum vestris vobis præstet, etiam conservis ve
stris præstet, ne iratus Dominus tradat vos tortoribus.
&c. Sic auditis per quos homines, & quomodo sua debi
ta Rex, Deus Pater à nobis exigat, nempe per Pastores &
prædicationem legis. Exigit quidem Deus quotidie di
ligenter prædicando legē & Evangelium, id quod debe
tur ipso à vobis, v.z. agnitione & confessione peccati, fides & lo
qua obedientia, & nos hortatur ad solutionē, simul & com
minatur pænam non solventibus debita, futurum & vē
dantur cum uxori bus, liberis & omnibus q[uod]a habent &
tradantur tortoribus Diabolis.

II. Debiti hujus servi quantitatēs.

Hanc indicat Christus dicens: Oblatum esse unum servum qui debebat et decem milia talenta. Quæ summa continet nonaginta tonnas auri. Debuit ergo tantum vel tam magnam summam quā nunquam solvere potuisse.

L. C. Ostenditur hac debiti magnitudine, tot ac tanta esse nostra coram Deo debita, ut nullus hominum sit solvendo. Quodq; nemo mortalium suo ipsius, ne dum aliorum peccato coram Deo possit expiari: Itaq; omnibus per eundem fuisset nisi filius Dei incarnatus nos suā morte redimissem: Non solum nos ipsi propter peccata, verum etiam nostra omnia subjacent maledictioni. Sic enim Scriptum est: Si audire nolueris vocem Domini D. i tui, &c. Maledictum erit horreum tuum, & maledictæ reliquæ tuæ. Maledictus fructus ventris tui, & fructus terræ tuæ, armenta boum tuorum & greges ovium tuarum. Deut: 28. Hoc tamen non ita accipendum est, quod liberi propter parentes, aut Uxores propter Maritos damnentur: Sed hæc maledictio in cognatos transiit, tantum in rebus corporalibus ubi & p̄si impietate sua æterna sibi supplicia attrahant. Hoc etiam indicat Christus cum dicit Regem jussisse servum venundari & uxorem ejus & liberos & omnia quæ habebit ac fieri solutionem. Exclusa est itaq; omnis gloriatio nostra. Non habemus quicquam unde gloriari possumus tatiquam ex proprio, servi inustiles sumus. Per gratiam Dei sumus quod sumus & sola fide justificamur non operibus. Rom. 3. v. 23, Eph. 2. 8. Rom. 3. v. 28. Galat. 2. 16.

III. Debiti hujus condonatio-

nem. De hac dicit Christus: Procidens autem servus iste adorabat eum dicens: Domine esto patiens erga me & omnia reddam tibi. Misertus autem Dominus servi illius, absolvit eum, & æs alienum remisit ei.

L. C. Per hanc Regis clementiam erga servum debitorem se humilantem confitentem & orantem, pulcherrime depingitur Dei misericordia erga peccatores. Quæ etiam egregie describitur à Deo ipso in concione coram Hosæ. Exod: 34. v. 6. 7. Et transiens Jehovah ante eum clamavit Jehovah, Jehovah fortis misericors & miserator, tardus ad iram; & multus misericordia & veritate. Servans misericordiam milibus, auferens iniquitatem, & prævaricationem, & peccatum & qui absolvendo non absolvat, visitans iniquitatem patrum super filios filiorum, super tertiam & quartam generationem. Ideoq; David, hoc artificium cum probè didicisset imperandi delictorum suorum condonationem, incipit canere, miserere mei Psal: 51. à v. 1. usq; ad 20. Miserere mei Deus secundum Misericordiam tuam, secundum multitudinem miserationum tuarum cele prævaricationes meas, multiplica lavare me ab iniuitate mea & à peccato meo munda n̄ e (queniam prævaricationes meas ego agnosco, & peccatum meum coram me est semper. Tibi, tibi soli peccavi, & n̄ alium in oculis tuis feci) ut justificeris dum loqueris, & sis purus dum judicas. Ecce in iniuitate genitus sum & in peccato cœlefacta est de me matr̄ mea. Ecce veritatē voluisti in rebus: Et in occulto sapientiam scire fecisti me. Et seq:

L. C. 2. Dixit quidam servorum Domine pati-
entian habe in me, & omnia reddam tibi. Promisit

plus quam potuit præstare. Dominus autem ejus, illius
impotentiam hac in re benè sciens omnia condonavit
ipsi. Pontificij varia quæsi verunt, quibus iram Dei pla-
care se posse putabant, sed frustra. Excogitati sunt varij
ordines Monastici & affectiones Spontaneæ inventæ,
quibus Deo pro admissis, peccatis satisfieri posse opina-
bantur. Et in Papatu usitata fuit hæc precatiuncula:
peto Domine, ut concedas mihi tantum Ipem hujus lu-
cis usuram, donec pro peccatis meis satisfecero, sed ut
servo illi impossibile erat dissolvere debitum: Ita etiam
nostris operibus impossibile est Deo pro peccatis nostris
satisfacere, alias Christi satisfactione nihil fuisset opus.
Verum siuti misertus Dominus servi illius dimisit illum
liberum, ne venderetur cum familia: Et debitum insus-
per totum dimisit ei: Ita unica est ratio quâ salvari pos-
sumus, ut nimirum Dominus nostri misertus, peccata
nobis omnia propter mediatorem Christum condonet
neq; enim meritis nostris sed miseratione divinâ salva-
mur, Tit. 3. v. 3. 4. 5. 6. 7. 8.

SECUNDA PARS.

In prima parte habuimus debiti hujus servi quanti-
tatem & quomodo condonationem illius impetrave-
rit: In hac Secunda parte quomodo iterum de novo
exigitur ab eo debitum, & ipse propter illud quod sol-
vere non posset, in carcерem perpetuum coniicitur.

In quâ meditamur.

I. Servi hujus morositatem &
immisericordiam ergo suum conservum debentem sibi

exiguam summam, h: e. Ut quidam supputant i: s. thales
ros monetae argentei: Hunc mox aggreditur, & injec-
ta in eum manu obtorto collo trahit dicens: Solve
quod debes. In his describitur servi hujus nimis rigor &
inhumanitas, quæ & Deo & hominibus desplicet, ut mox
audiemus.

L. C. Caveamus ergo nobis ab hoc nimio & dete-
stante rigore, cogitemus nos esse homines. Levicula
interdum sunt quæ proximus noster erga nos comittit, si
cum ihs peccatis conferantur quæ nos adversus Domini-
num coeli & terra designamus. Induenda charitas quæ
tegit peccata & infirmitates. I. cor: 13. v. 4. s. 6. 7. 8.
Charitas patiens est: benigna est: Charitas non invidet
Charitas nō est procax, nō inflatur. Nō est fastidiosa, non
quærit quæ sua sunt nō irritatur nō cogitat malū, non gau-
det de in justitia sed congaudet veritati: Omnia suffert
omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet. Charitas nun-
quam excidit, sive prophetæ abolebuntur, sive linguae
cessabunt, sive scientia, abolebitur.

II. Servi hujus duritiem & im-
placabilitatem. Hanc describit Christus dicens: Et
procidens servus ejus, rogabat eum dicens: Esto pa-
tiens erga me, & omnia reddam tibi. At ille nollebat sed
abist & conjectit eum in carcerem donec redderet debi-
tum. In peccatum peccato cumulat, & se magis exo-
sum reddit omnibus bonis, & suis conservis cum vidi sit
enim omnia quæ siebant, indoluerunt valde aperuerunt
quæ Domino suo omnia quæ facta fuerunt. Reddit
se exosum & invisum Domino suo. Tunc accersivit
cum Dominus suus inquit Christus, & ait illi? Serve

Ecce te totum debitum illud remisi tibi cum obsecras
me, non oportuit & te misericordi conservi tui sicut ut
ego tui misertus eram? Et iratus Dominus ejus, tradi-
dit eum tortoribus quoadusq; redderet totum quod de-
batur sibi.

L. C. Quid Christus velit nos ex hac parabola dis-
scere, ostendit dicens sic & Pater meus coelestis faci-
et vobis si non remiseritis quisq; fratri ex cordibus ve-
stris. Sicut etiam hanc Doctrinam Christus initio pro-
posuit in response ad questionem Petri querentis ac
dicentis, quos peccabit in me frater meus & remit-
tam ei? Num usq; septies? Dicit illi Jesus: Non dico
tibi usq; septies, sed septuagies Septies. Et ita mox
hanc parabolam proponit de servo primo accipiente
condonationem debiti sui, sed per suam austeraeum, ri-
gorem & immisericordiam incurrentem iniram Do-
mini sui, & propter debitum in carcerem perpetuum
conjectum. Benè notandum est quod dicit Christus,
si & Pater meus coelestis faciet vobis, si non remiseritis
suum quisq; fratri de cordibys vestris delicta illorum. Vocat
nos fratres inter fratres v. nullum odium, nulla inimicitia
esse debet, sed tam infirmi & corrupto animo sumus,
ut nunquam futurum sit ut ita fraternè inter nos vivo-
mus, ne quem vel verbo, vel opera, aut re alia interdum
offendamus.

Qualis igitur vita est, canum & catorum, more in-
vicem, mordere & laceare? Talis vita esse fratrum
non debet, sed ita vita instituenda est, ut ex toto corde
fratribus offenses & injurias condonemus, & cogite-
mus: Cur non remitti levem & minimam offendim
fratricum Deus remiserit mihi tantam suomam debi-
torum & peccatorum, immensa misericordia, gratis
prop

propter filium suum Dominum nostrum Jesum Christum, non meo aliquo, sed illius solius merito & intercessione? Cur ergo ego fratri non terunciu, non parvā offensa remittere? Agā tōto pectore gratias Deo, quod nū hi tanta mīa debita remiserit, & me rursus in gratiā suā receperint, cum millies & iterum millies plures causas habuerit irascendi mihi, & tradendi me tortoribus, quam ego erga proximum meum habeo. Hæc dōcēt̄ anima hujus Evangelij, ad hoc proposita, ut discamus fratnate iracundiam, & remittere injurias proximo, & latari, omnia utrinq; debita tolli & condonari.

Clementissime Pater celestis orāns te per Dñm nostrum JESUM CHRISTUM, ut des nobis ēni pnum placabilem ad reconciliacionem & condonationem facilem; ne nobis ipsis obstaculo simus quo minus tu nobis nostra dimittas peccata, per Dominum nostrum Jesum Christum Amen.

Benedictio, & Claritas & Sapientia, & Gratiarum actio, & Honor, & Virtus, & Fortitudo, DEO nostro, in Secula seculorum, Amen... Apoc, 7:12.

Q U A E S T I O N E S.

AN universum tempus consequendæ venia, & liberatio nis à peccatis & peccatorum paenit, circumscriptum sit hujus vita terminis? Aff.

Ecce nunc tempus acceptum, ecce nunc dies Salutis, 2. Corinth: 6. Et rursum: Opere-
mur

mur bonum, dum tempus habemus. Galat: 6.
Porro in morte desinit tempus gratiæ, quemadmodum scriptum est: Constitutum est hominibus semel mori: Post autem judicium. Herb: 9. Ita ut quemcunq; in locum ceciderit arbor, ibi futura sit. Eccles. II. Et in novissimo die quiq; reportabit ea, quæ facta sunt per corpus, juxta id quod fecit, sive bonum sive malum..
2. cor; 5.

2. An Christus abortione suâ ad condonationem delictorum & reconciliationem statuat & asserat scelerum & peccatorum impunitatem & licentiam? Resp. Negando.

Non enim tollitur vindicta Magistratus puniens atrocia scelerum. Rom: 13. v. 1, & seq: Non frustra gladium gestet Magistratus, sed in defensionem bonorum, & pñnam malorum. Non tollitur ministerij Evangelij libertas argendi peccata, & excommunicandi sceleratos iusto processu servato, qui etiam in hoc capite à Christo traditur. Nec prohibetur vita privata quæ fit Sanandi, aut aliorum admonendorum gratia.